

Warszawa, dnia 11 V 1979 r.

T A J N E

R E F E R A T

na naradę Komendantów Wojewódzkich, w związku z wizytą papieża
w Polsce

I. Tło polityczno-operacyjne wizyty

W dniach od 2 do 10 czerwca bieżącego roku złoży wizytę w Polsce papież Jan Paweł II. Sprawa jego przyjazdu do Polski stała się od momentu wyboru kwestią otwartą i wywołała duży rezonans w opinii publicznej świata i Polski.

Wybór kard. Wojtyły na papieża nastąpił w złożonej sytuacji międzynarodowej, charakteryzującej się zaostrzeniem stosunków ekonomicznych i politycznych między Zachodem a krajami socjalistycznymi. Państwa kapitalistyczne wzmożyły dywersyjne działania ideologiczne przeciwko krajom socjalistycznym i partiom komunistycznym. Działania te wzmacniane były tworzeniem dodatkowych, sztucznych barier w stosunkach handlowych z RWPG.

Reakcyjne koła Zachodu, głównie niektóre kręgi polityczne w Stanach Zjednoczonych, chciałyby wykorzystać wybór papieża Jana Pawła II jako kartę w wojnie psychologicznej i działalności dywersyjnej przeciwko krajom socjalistycznym. Liczą, że ułatwi to im wnoszenie tendencji odśrodkowych, osłabi oddziaływanie ideologii socjalistycznej na społeczeństwa naszego obozu, w tym na społeczeństwo polskie oraz ograniczy upowszechnianie ideologii i form polityczno-ustrojowych typu socjalistycznego w Trzecim Świecie i w krajach kapitalistycznych Zachodniej Europy. Z nowym pontyfikatem wiązano

nadzieje na wzrost skuteczności przeciwdziałania Kościoła w rozprzestrzenianiu się ideologii komunistycznej.

Wybór kard. Wojtyły na papieża odzwierciedla tendencję uniwersalizmu władzy w Kościele powszechnym. Wydaje się być wynikiem kompromisu między siłami konserwatywnymi a progresywnymi w Kościele. Odzwierciedla również dążenia hierarchii do zahamowania kryzysu w Kościele na Zachodzie /spadek dyscypliny, bunt teologów, zmniejszenie liczby powołań itp./. Z osobą Jana Pawła II wiązano w momencie wyboru nadzieję, że jako reprezentant tej hierarchii, która utrzymała pozycję Kościoła w warunkach ustroju socjalistycznego, potrafi sprostać trudnym wewnętrznym problemom współczesnego Kościoła i jego uczestnictwa w ważkich procesach społeczno-politycznych na świecie, z których wiele układa się dla Watykanu niekorzystnie, szczególnie w krajach Ameryki Łacińskiej.

Dotychczasowy okres pontyfikatu wykazał, że Jan Paweł II zajmuje w wielu kwestiach stanowisko tradycyjalistyczne. Oscyluje z jednej strony między siłami prawicowymi i zachowawczymi w Kościele, z drugiej dąży do zabezpieczenia interesów Kościoła powszechnego. W swojej działalności posługuje się hasłami nośnymi społecznie, wysuwając na czoło problemy wolności i praw człowieka jako podstawowe zadania Kościoła w świecie współczesnym. Potwierdza to stanowisko, jakie zajął: na III Konferencji Biskupów Ameryki Łacińskiej w Puebla, w encyklice "Redemptor hominis" oraz w wypowiedziach na audiencjach publicznych.

W odniesieniu do państw socjalistycznych papież kontynuuje - jak dotąd - politykę wschodnią Pawła VI. Potwierdzają to dotychczasowe jego kontakty z przedstawicielami dyplomatycznymi i duchowieństwem. Wydaje się, że papież zamierza potraktować stosunki między Państwem i Kościołem w Polsce jako modelowe dla pozostałych państw obozu socjalistycznego. W tym celu dąży do podniesienia roli i rangi Kościoła w społeczeństwie i wobec władz. Temu wyznacznikowi wschodniej polityki Watykanu podporządkowana jest wizyta papieża w Polsce.

Z tego powodu strona kościelna wysunęła bardzo szeroki program pobytu papieża w Polsce, znacznie przekraczający rozmiary wszystkich dotychczasowych zagranicznych podróży papieża. Niektórzy biskupi, kierując się osobistymi ambicjami, zabiegali o włączenie ich diecezji do programu wizyty papieża. W tym zakresie najbardziej aktywnymi byli ordynariusze: Bednorz z Katowic, Gulbinowicz z Wrocławia, Stroba z Poznania i Rozwadowski z Łodzi. Szczególnie bp Bednorz, poprzez inspirowanie petycji i listów, organizował nacisk środowisk katolickich diecezji katowickiej na Episkopat i władze państwowe, by włączono do programu pobyt papieża w Plekarach Śląskich. Próbowano również zorganizować uroczystości z udziałem papieża, których charakter bądź usytuowanie mogły stać się okazją do niekorzystnych dla nas interpretacji. Np. spotkanie papieża z młodzieżą na Pl. Zwycięstwa w Warszawie i w kościele Mariackim w Krakowie lub uroczystości przy kościołach, traktowanych przez kler jako symbole walki z władzami, np. na osiedlu 1000-lecia w Częstochowie i w Nowej Hucie-Bieńczycach.

Pryncypialne i konsekwentne stanowisko kierownictwa partii i rządu oraz wspierające je działania polityczno-operacyjne Służby Bezpieczeństwa zadecydowały, że strona kościelna uznała racje władz i zrezygnowała z niektórych uroczystości. Z uznaniem podkreśla życzliwy klimat rozmów i gotowość strony państwowej do współdziałania w zorganizowaniu pobytu papieża w Polsce. Specjalna delegacja Episkopatu /Macharski, Dąbrowski, Bareła/ przekazała te oceny papieżowi, na którego polecenie przy końcu marca br. przyjechał do Polski arcybiskup Casaroli. Głównym celem jego misji były zabiegi o doprowadzenie do rozmowy papieża z I Sekretarzem KC PZPR. Uzgodniono także, iż oficjalny udział władz państwowych w wizycie papieża ograniczy się do uroczystego powitania w Warszawie i pożegnania w Krakowie oraz obecności przedstawiciela władz podczas pobytu papieża w Oświęcimiu. Papież zostanie również przyjęty przez najwyższe władze państwowe na zasadzie rewizyty.

W wyniku negocjacji pomiędzy przedstawicielami władz PRL i Kościoła ustalono program, poważnie ograniczając go i eliminując nie-
dogodne nam miejsca, jak osiedle 1000-lecia w Częstochowie czy objazd
po Nowej Hucie. Planowane przez stronę kościelną spotkanie papieża
z młodzieżą na Pl. Zwycięstwa ograniczyliśmy do zamkniętej uroczys-
tości w kościele św. Anny. Na życzenie strony państwowej do programu
wstawiony został pobyt papieża w Oświęcimiu.

Zespół działań podjętych przez władze polityczne i Służbę Bez-
pieczeństwa doprowadził do wytworzenia się korzystnej sytuacji polityczno-
operacyjnej. Kierownictwo Episkopatu dostrzega ogólne aspekty i uwarun-
kowania wizyty. Zaleca unikanie decyzji i działań, które mogłyby wywo-
ływać napięcia w stosunkach Państwo-Kościół. Kard. Wyszyński dąży do
utrzymania religijnego charakteru wizyty i eliminowania niekorzystnych
politycznie inicjatyw niektórych biskupów. Hierarchia zainteresowana
jest, by wizyta odbywała się w dobrym klimacie politycznym, a także by
poprzez współdziałanie z władzami państwowymi zapewnić ład i porządek
na uroczystościach z udziałem papieża. Równocześnie jednak hierarchia
będzie dążyła do osiągnięcia maksymalnych korzyści prestiżowo-propagan-
dowych dla Kościoła. Poprzez wizytę papieża Kościół będzie chciał pod-
nieść swój prestiż w opinii społecznej Polski i świata; umocnić pozycję
partnerstwa wobec władz w sprawach o znaczeniu ogólnonarodowym i uzy-
skać określone koncesje, jak dostęp do środków masowego przekazu; roz-
szerzenie bazy prasowo-wydawniczej; zwiększenie autonomii w sprawach
personalnych; uzyskanie osobowości publiczno-prawnej. Kierownictwo
Episkopatu aktywnie zabiega o zapewnienie sobie wpływu na treść infor-
macji w państwowych środkach masowego przekazu; przygotowuje własną
służbę informacyjną. W trakcie realizacji jest tworzenie kościelnych biur
informacyjnych w Warszawie, Krakowie oraz przygotowanie do wydawania
dziennych biuletynów. Wynika to z dążeń hierarchii do zabezpieczenia się
przed przejęciem przez państwo inicjatywy propagandowej. Stwierdzono, że

hierarchia już podjęła działania świadczące o chęci wykorzystania okoliczności wizyty dla organizacyjnego uruchamiania i wiązania z Kościołem znacznych ilości katolików świeckich, dla dalszego umacniania jedności Episkopatu, zakonów i kleru. W tym celu, jak również dla osiągnięcia efektów presyjnych, powołano kościelny komitet honorowy i komitety organizacyjne, w których przewidziano udział reprezentatywnych przedstawicieli różnych środowisk. Wysłano również zaproszenia do ok. 60 Episkopatów. Już obecnie zachodnie ośrodki kościelne zapowiadają przyjazd do Polski, na okres wizyty papieża, wielu hierarchów. Kierownictwo Kościoła przewiduje, iż w tym okresie przyjedzie do Polski 30-50 kardynałów i 500-1000 biskupów.

Zapowiedź przyjazdu papieża do Polski spowodowała znaczne ożywienie placówek dyplomatycznych państw kapitalistycznych. Odnotowano liczne wizyty składane biskupom przez przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych, przede wszystkim Stanów Zjednoczonych, RFN, Włoch i Francji.

Obserwujemy również ożywione zainteresowanie prasy zachodniej sprawą wizyty. Dziennikarze starają się dościerać do różnych ogniw kościelnych, zbierają wszelkie informacje odnoszące się do wizyty i sytuacji Kościoła. Szczególnie interesują się zdobywaniem informacji, wskazujących na ograniczanie działalności Kościoła, religii i katolików.

Opublikowanie informacji o uzgodnieniu z papieżem czerwcowego terminu wizyty, jak i publiczne zaprezentowanie stanowiska władz wobec tej wizyty, zaskoczyło tradycyjnie wrogie Polsce ośrodki i wywołało dezorientację grup antysocjalistycznych w kraju. Zagraniczne ośrodki dywersyjne, reakcyjne ugrupowania w kierownictwach Episkopatów zachodnich - szczególnie w RFN, a także krajowe elementy antysocjalistyczne na ogół oczekiwały, że władze PRL nie wyra-

żą zgody na wizytę, bądź będą dążyły do ograniczenia jej programu, zasięgu oraz wydzwłęk. Siły te miały nadzieje, że kwestia wizyty doprowadzi do otwartego konfliktu między Kościołem a państwem, co w konsekwencji zbliży Kościół do elementów antysocjalistycznych. Grupy antysocjalistyczne liczą obecnie na możliwość wykorzystania zgromadzeń wiernych na uroczystościach z udziałem papieża oraz przyjazdu większej ilości cudzoziemców, do kolportażu wrogich haseł i zmanifestowania swojej obecności.

Jak z powyższego wynika, istnieje możliwość wykorzystania dogodnej sytuacji wśród kleru do stworzenia optymalnych warunków, celem politycznego i propagandowego zdyskontowania wizyty papieża dla umocnienia jedności moralno-politycznej narodu i jego konsolidowania wokół budownictwa socjalistycznego w Polsce. Istnieje po temu sprzyjający klimat, w którym Kościół i duchowieństwo nie prezentują postawy wrogości wobec władz, a elementy antysocjalistyczne pozbawione zostały pożytki dla swych intencji i działań.

II. Cechy charakterystyczne wizyty

Zaproszenie papieża do Polski przez Episkopat w porozumieniu z władzami PRL nałożyło na stronę państwową, a zwłaszcza na nasz resort, szereg bardzo poważnych obowiązków mających szczególną wymowę polityczną i propagandową, zarówno w aspekcie międzynarodowym jak i wewnętrznym. Faktem jest, że wizyta papieża znajdzie się w centrum zainteresowania światowej opinii publicznej.

Skuteczne zabezpieczenie wizyty papieża, gwarantujące spokój i właściwy klimat polityczny będzie miało duży wydzwłęk propagandowy i określone reperkusje za granicą w stosunku do PRL.

Musimy sobie przy tym zdawać sprawę, że wynikające stąd zadania nie są łatwe i mają wielopłaszczyznowe aspekty. Wizyta papieża w Polsce jest bowiem zjawiskiem bezprecedensowym i nie znajduje żadnej

analogii w dotychczasowych wizytach, które miały miejsce w naszym kraju. Trzeba też przyznać, że w zabezpieczaniu tego typu imprez kościelnych i o takich wymiarach praktycznie nie mamy zbyt dużego doświadczenia. Tym niemniej musimy dołożyć starań, aby swym wzmocnionym wysiłkiem sprostać zadaniom postawionym przed resortem przez najwyższe czynniki państwowe i spełnić oczekiwania szerokiego społeczeństwa.

Wizyta papieża w Polsce charakteryzuje się znaczną ilością imprez publicznych i stosunkowo długim okresem trwania - papież podczas 9-dniowego pobytu odwiedzi 8 różnych miejscowości, znacznie oddalonych od siebie, na terenie 6 województw. Pociągnie to za sobą gromadzenie się i przemieszczanie wielomilionowych tłumów, co może spowodować szereg perturbacji, m.in. zakłócenia: w komunikacji, w funkcjonowaniu aglomeracji miejskich, gdzie przewidziane są uroczystości z udziałem papieża; w normalnym toku pracy zakładów przemysłowych, w zaopatrzeniu rynku itp.

Utrzymanie porządku i bezpieczeństwa wśród gromadzących się tłumów będzie szczególnie utrudnione ze względu na charakter uroczystości, mających w swym założeniu duży współczynnik emocjonalności. Trzeba liczyć się ze zjawiskiem żywiołowego zainteresowania osobą papieża na zasadzie "zobaczyć - być jak najbliżej - dotknąć". Odnosić się to będzie zarówno do ludzi wierzących jak i tzw. ciekawskich. Dodatkowym elementem emocjonalnym jest fakt, że papież jest rodakiem.

Polska jest krajem bezpiecznym, co nie oznacza, iż jest krajem całkowicie wolnym od przestępców. Chodzi nam tu nie tyle o drobnych kryminalistów, ale o możliwość ujawnienia się ludzi o skłonnościach terrorystycznych i maniakałnych. O tym, że są w naszym kraju takie jednostki, świadczą m.in.: dewastacja pomnika Lenina w Nowej Hucie; zabójstwo funkcjonariusza MO i próba porwania samolotu PLL "LOT". Dostępnym są masowo występujące kradzieże materiałów wybuchowych /ujawniły to nasze działania, podjęte w związku z wydarzeniami w Nowej Hucie. Rokrocz-

nie odzyskujemy kilkaset jednostek nielegalnie posiadanej broni palnej. Są to zjawiska, upoważniające nas do niepokoju o bezpieczeństwo papieża. Mówię o tym, mając w pamięci incydent z zamachem na Pawła VI na lotnisku w Manili.

Nie można także wykluczyć, że elementy antysocjalistyczne będą chciały skorzystać z łatwej, w tych warunkach, możliwości wywołania psychozy tłumu dla zrealizowania swych zamierzeń - włącznie z posunięciem się do prowokacji antypaństwowych. W świetle obecnego rozpoznania wiadomym jest, że elementy te czynią przygotowania do kolportażu ulotek, literatury bezdebitowej oraz demonstrowania transparentów i hasła o zdecydowanie negatywnej wymowie politycznej. Stawia to nasz resort przed szczególnego rodzaju sytuacją w zakresie właściwego zabezpieczenia spokojnego przebiegu wizyty.

Musimy mieć świadomość, że zabezpieczenie wizyty papieża będzie swego rodzaju egzaminem sprawności naszego resortu. Będą nas oceniać nie tylko przyjaciele, ale przede wszystkim środowiska i osoby nam nieżyczliwe.

Zabezpieczenie ładu, porządku i bezpieczeństwa w czasie wizyty papieża w Polsce, realizowane będzie w trzech głównych płaszczyznach:

1. rozwijanie działań operacyjno-rozpoznawczych i profilaktyczno-neutralizujących wobec grup i środowisk kontrolowanych przez SB i MO;
2. zapewnienie bezpieczeństwa osobistego papieżowi i osobom mu towarzyszącym;
3. zapewnienie ładu, porządku i bezpieczeństwa przy użyciu stosowanych w tym zakresie środków porządkowo-prewencyjnych.

Realizacja powyższych zadań wymagać będzie zgromadzenia dużych ilości sił porządkowych w miejscach zgromadzeń i zapewnienia im wysokiej zdolności manewrowej. Duża koncentracja sił w określonych

miejscach spowoduje znaczne odkrycie pozostałych rejonów kraju. Województwa nie zaangażowane w bezpośrednie zabezpieczenie pobytu papieża oddają, globalnie rzecz biorąc, około 20% swych sił mundurowych. Wielkość ta zróżnicowana jest zależnie od specyfiki zagrożeń na terenie danego województwa. W przypadku ZOMO do zabezpieczenia akcji "Lato-79" wykorzystanych zostanie 89% ogólnego stanu.

W tej sytuacji przed naszym resortem stoi konieczność uruchomienia wszystkich rezerw łącznie z funkcjonariuszami jednostek pomocniczych. Wykorzystanie tych sił oraz wprowadzenie systemu 12-godzinnej służby wszystkich funkcjonariuszy powinno w znacznym stopniu rekompensować przemieszczanie się znacznych liczebnie grup funkcjonariuszy, skierowanych do bezpośredniego zabezpieczenia kolejnych uroczystości z udziałem papieża.

Istnieje konieczność dobrego zorganizowania zabezpieczenia ładu i porządku, aby uniemożliwić powstawanie szeroko rozumianych zjawisk negatywnych, uwłaczających powadze uroczystości, a w konsekwencji mogących godzić w interes narodu i państwa. Dlatego do wykonania zadań utworzone zostaną zgrupowania sił resortu o łącznej - statystycznie rzecz biorąc - ilości ok. 5,5 tys. funkcjonariuszy MO, sformowane zostaną rezerwowe oddziały MO /ROMO/ w m. Słupsk, Piła, Szczytno i Piaseczno, liczące ponad 3 tys. rezerwistów; włączonych zostanie również ok. 62 tys. członków ORMO oraz wydzielone zostaną zgrupowania do działań służby ruchu drogowego.

Ze względu na religijny charakter imprez, w zabezpieczeniu porządku uczestniczy również Kościół, który utworzy własną służbę porządkową, odpowiednio oznakowaną i przeznaczoną do zabezpieczenia ładu wewnątrz zgromadzeń. Będzie to pierwsza tego typu impreza, w której wystąpi współdziałanie MO z porządkową służbą kościelną, złożoną z osób duchownych i świeckich. Sytuacja ta wymaga zarówno odpowiedniego przygotowania naszych funkcjonariuszy bezpośrednio uczestniczących w zabezpieczeniach, jak i precyzyjnego przemyślenia i stanowczego egzekwowania uzgodnień dokonywanych ze stroną kościelną. Tym bardziej, że odnotowano już pewną niefrasobliwość strony kościelnej w zakresie liczebności przygo-

towywanych sił porządkowych. W niektórych przypadkach wielkości te są bardzo zanizzone i nie korespondują z liczbą przewidywanych uczestników. Dlatego należy przyjąć generalną zasadę stosowania przez stronę kościelną następującego wskaźnika: 1 porządkowy na 100 uczestników, z wyraźnym zwiększeniem proporcji ilości służby porządkowej na większych uroczystościach, gdyż trudności w zabezpieczeniu rosną szybciej niż rozmiary imprezy. Płaszczyzną uzgodnień będą rozmowy kompetentnych pracowników właściwych terytorialnie Komend Wojewódzkich z komitetami kościelnymi, organizującymi pobyt papieża w danej miejscowości.

Właściwe zorganizowanie współdziałania MO z kościelną służbą porządkową i odpowiednie jego realizowanie w czasie uroczystości, może odegrać istotną rolę w stworzeniu klimatu utrwalającego postawy zaangażowania w utrzymywanie porządku i ładu publicznego oraz zaufania do organów MO. Współpraca ta winna być zdyskonotowana na naszą korzyść i procentować w przyszłości.

Milicja w swych działaniach powinna prezentować postawę rzeczową i zdecydowaną ale realizowaną w sposób służący umacnianiu prestiżu naszej służby i urabianiu korzystnej dla nas opinii społeczeństwa.

Od porządkowej służby kościelnej należy wymagać informowania funkcjonariuszy MO o wszelkich zagrożeniach, bez względu na to, z jakich pobudek będą one powstawać, a więc obejmuje to informowanie o zagrożeniach politycznych, kryminalnych, chuligańskich itp.

Strona kościelna została zobowiązana do wyprzedzającego uświadomienia uczestników, że ranga i charakter uroczystości wymagają powagi i skupienia, eliminujących możliwość zakłócenia przebiegu spotkań papieża z wyznawcami, niepożądanymi ekscesami czy żywiołowymi zachowaniami tłumu. Współodpowiedzialność czynników kościelnych za porządek oraz bezpieczeństwo zbiorowe i indywidualne w czasie uroczystości traktuje się jako czynnik ograniczania zaangażowań Kościoła w powiększanie rozmiarów imprezy i zjawisk jej towarzyszących.

Istotnym problemem jest kwestia organizacji poszczególnych imprez, a także frekwencji. Powinna ona być podporządkowana możliwości zapewnienia porządku i bezpieczeństwa w miejscach zgromadzeń. W żadnym przypadku nie można dopuścić, by hierarchia traktowała frekwencję jako wyznacznik religijności, wskaźnik stosunku do wiary i papieża, czy też jako okazję do demonstracji siły Kościoła i jego popularności, a takie tendencje mogą występować ze strony księży o wrogich politycznie postawach.

W prowadzonych rozmowach, przed stroną kościelną postawione zostały następujące wymagania:

- przyjęcie zasady równomiernego rozdzielenia reprezentacji diecezji pomiędzy Warszawę, Gniezno, Częstochowę i Kraków / zaproponowano stronie kościelnej zasadę przestrzegania najkorzystniejszej i najkrótszej trasy dojazdu na daną uroczystość/;
- limitowanie liczby uczestników z poszczególnych diecezji;
- udział w uroczystościach zorganizowanych grup, które w sumie nie mogą przekroczyć uzgodnionych limitów.

Przyjmuje się, że władze kościelne winny podporządkować się następującym wymaganiom organizacyjnym:

- wprowadzić karty uczestnictwa, przydzielane przez stronę kościelną zorganizowanym grupom uczestników;
- grupy parafialne winny przybyć zorganizowane, pod kierownictwem odpowiedzialnego za nie księdza;
- zapewnić porządek wśród uczestników uroczystości, poprzez powołanie własnej służby porządkowej, składającej się z kleryków WSD i księży występujących w sutannach.

Strona kościelna wychodząc naprzeciw dezyderatom władz przyjęła zasadę rejonizacji zgromadzeń wiernych:

Warszawa /pobyt papieża w dniach 2-3.VI.br./

Warszawa i okolice oraz diecezje: siedlecka, plocka, olsztyńska, lubelska, łomżyńska, drohiczyńska i białostocka/.

W Warszawie odbędą się 2 uroczystości:

- na Placu Zwycięstwa z udziałem 200 tys. osób posiadających karty uczestnictwa;
- w kościele św. Anny z udziałem ok. 10 tys. młodzieży .

Na wszystkich trasach przejazdu może zgromadzić się około 1,5 mln osób.

Gniezno /pobyt papieża w dniach 3-4.VI.br./

Gniezno, Poznań i okolice oraz diecezje: poznańska, gnieźnieńska, włocławska, gorzowska, szczecińska, koszalińska, pelplińska i gdańska. Przewidywane są uroczystości na poligonie w Gębarzewie i na Wzgórzu Lecha. Ze względu na niekorzystne ukształtowanie terenu należy wywierać nacisk na stronę kościelną, aby zrozumiała konieczność minimalizowania frekwencji.

Częstochowa /pobyt papieża w dniach 4-6.VI.br./

Częstochowa i okolice oraz diecezje: katowicka, sandomierska, kielecka, łódzka, opolska i część diecezji wrocławskiej.

Jednakże ze względu na ogólnokrajowe znaczenie Jasnej Góry można spodziewać się napływu wiernych z terenu całej Polski. Plac "pod szczytem", jako miejsce uroczystości, może pomieścić jednorazowo około 200 tys. osób. Łącznie na trasach przejazdu przewiduje się około 300 tys. osób.

Kraków /pobyt papieża w dniach 7-10.VI.br./

Kraków i okolice oraz diecezje: kielecka, sandomierska, tarnowska, przemyska, katowicka, opolska i wrocławska/.

W Krakowie służby MO prowadzić będą ogółem 11 operacji zabezpieczających 14 tras przejazdowych. Ponieważ obecnego papieża zna w rejonie krakowskim wiele osób i środowisk, jego przyjazd może spowodować na uroczystościach krakowskich frekwencję wyższą niż w innych miastach.

Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice i Nowy Targ. W odniesieniu do uroczystości w tych miejscowościach należy dążyć, by strona kościelna przyjęła, iż racjonalnym jest przyznawanie kart uczestnictwa tylko osobom zamieszkałym w najbliższym rejonie uroczystości.

Uroczystości w Oświęcimiu z udziałem papieża i przedstawicieli władz nie zostały objęte limitem frekwencji. Według naszych prognoz możliwy jest udział około 250 tys. osób.

Przemieszczanie się papieża, podczas jego pobytu w Polsce, z miejsc uroczystości odbywać się będzie przy pomocy śmigłowca, natomiast w miastach - specjalnym pojazdem.

III. Główne kierunki działań

Program wizyty papieża w Polsce, uzgodniony ze stroną kościelną, został już podany do publicznej wiadomości przez środki masowego przekazu.

Do przyjazdu papieża do Polski pozostało już niewiele czasu, który trzeba efektywnie wykorzystać do działań w następujących kierunkach:

1. polityczno-operacyjnego zabezpieczenia wizyty;
2. przygotowań organizacyjno-porządkowych;
3. zapewnienia ochrony osobistej papieża;
4. zorganizowania zaplecza materiałowo-technicznego i gospodarczego;
5. zabezpieczenia informacyjnego wizyty.

Zgodnie z dyrektywami kierownictwa partii i rządu, resort nasz podjął odpowiedni zakres prac, służących określeniu koncepcji zabezpieczenia polityczno-operacyjnego i porządkowo-prewencyjnego wizy-

ty. Koncepcja zabezpieczenia wizyty wynika z charakteru imprez, ich rozmiarów oraz znaczenia politycznego tego wydarzenia.

Całość naszych działań musi cechować odpowiedzialność, kultura i troska o właściwy ich przebieg. Konieczne jest niedopuszczenie do takich akcji i posunięć, co do których wiadomo, że nie przyniosą większych efektów, a mogłyby Kościołowi i ośrodkom dywersyjnym dostarczyć niekorzystnych dla władz argumentów propagandowych.

W zakresie działań polityczno-operacyjnych kluczową kwestią będzie zapewnienie wyprzedzających informacji, mających służyć podejmowaniu decyzji i działań polityczno-operacyjnych. Mają one także zapewnić trafność i skuteczność działań operacyjnych i porządkowych. W realizacji tych zadań muszą uczestniczyć wszystkie jednostki operacyjne SB i MO.

W odniesieniu do Kościoła rzymskokatolickiego należy zapewnić wyprzedzające rozpoznanie:

- zamierzeń i taktyki Watykanu oraz kierownictwa Kościoła w Polsce, w kwestii sposobów wykorzystania i dyskutowania wizyty. W tej mierze należy zabezpieczyć dopływ informacji ze wszystkich narad wewnętrznych kierownictwa Kościoła - kurii diecezjalnych i zakonnych, a także wszystkich innych ważniejszych ogniw kościelnych i stowarzyszeń katolików świeckich;
- zamierzeń i prób podejmowania negatywnych politycznie akcji i działań przez reakcyjną część hierarchii, kleru i prawicowych grup katolików świeckich; szczególną kontrolą należałoby objąć takich biskupów, jak: Tokarczuk w Przemyślu, Kamiński w Lublinie, Michalski w Gnieźnie; księży znanych z powiązań z elementami anty-

socjalistycznymi; środowisk katolików świeckich skupionych wokół "Tygodnika Powszechnego", "Więzi", Sekcji Kultury KIK-u warszawskiego itp.;

- aktualnie kształtujących się nastrojów wśród duchowieństwa; możliwości politycznego dyskutowania w interesie PRL postaw i zachowań duchowieństwa, mających bezpośredni związek z wizytą papieża w Polsce.

Wiele uwagi należy zwrócić na ujawnianie w planach hierarchii, kleru i środowisk katolików świeckich tych inicjatyw, które mogą zakłócić przebieg wizyty, bądź niekorzystnie wpływać na towarzyszącą jej atmosferę. Specjalnego zainteresowania wymagają znane już nam miejsca i stany konfliktowe, które mogą być wykorzystane do wywołania napięć społecznych. Również ze względu na możliwość wykorzystania zorganizowanych grup pielgrzymkowych do działań niekorzystnych politycznie, należy każdą z tych grup zabezpieczyć osobowymi źródłami informacji.

Szczególnie aktywną kontrolą operacyjną i rozpoznaniem zachowań i działań należy objąć wszystkie ustalone grupy i pojedyncze osoby działające z pozycji antysocjalistycznych. Rozpoznanie operacyjne kierować przede wszystkim na rozeznanie planów podejmowania akcji prowokacyjnych, przygotowania do produkcji literatury bezdebitowej, ulotek, haseł oraz miejsc produkcji i gromadzenia materiałów propagandowych. Na te kierunki działań grup antysocjalistycznych należy uwrażliwić źródła osobowe. Na okres poprzedzający wizytę i w czasie jej trwania przydzielić odpowiednie zadania tajnym współpracownikom i kontaktom operacyjnym. Zorganizować obserwację: rozpoznanych punktów spotkań grup antysocjalistycznych; punktów drukowania literatury bezdebitowej; najbardziej aktywnych działaczy tych grup. W przypadkach ujawnienia zamierzeń podejmowania akcji prowokacyjnych oraz przygotowań do druku i kolportażu pism bezdebitowych stosować prewencyjne zatrzymanie osób, przeszukania pomieszczeń i konfiskaty wrogich materiałów.

Sprawą istotną, w tym okresie, jest zapewnienie dobrego rozpoznania nastrojów w ważniejszych środowiskach społecznych - dużych zakładach pracy, uczelniach, szkołach średnich, w środowiskach naukowych i artystycznych. Wyprzedzające ujawnianie niekorzystnych nastrojów, akcji lub sytuacji mogących powodować splęcia, czy przerwy w pracy. Ma ono służyć informowaniu w porę instancji partyjnych, władz administracyjnych i kierownictw zakładów pracy, a także podejmowaniu działań neutralizujących środkami i metodami pracy operacyjnej.

W ramach kontrwywiadowczego zabezpieczenia kraju należy przede wszystkim uaktywnić rozeznanie zamierzonych przez ośrodki dywersyjne kierunków i form niekorzystnego dla PRL interpretowania wizyty papieża w Polsce. Jest to istotne z tego względu, że zapowiedziało swój przyjazd do naszego kraju wielu dziennikarzy z krajów kapitalistycznych. Przewidujemy również napływ znacznych ilości turystów z Zachodu, żądnych tanich sensacji politycznych. Należy także dążyć do ujawnienia metod i form inspirowania grup antysocjalistycznych przez wrogie ośrodki na Zachodzie. Rozpoznawać nastroje oraz sytuacje w ważniejszych skupiskach polonijnych, a przede wszystkim wszelkie akcje politycznych ośrodków emigracyjnych. Obserwować, na ile uaktywnią swoje akcje i kierunki zainteresowań rezydentury służb specjalnych krajów kapitalistycznych, a także w jakim kierunku pójdą ich sugestie i inspiracje adresowane do własnych central.

Ze względu na charakter zadań, działaniom rozpoznawczym towarzyszyć muszą aktywne przedsięwzięcia profilaktyczno-neutralizujące. Ważną rolę w tej mierze powinny odgrywać, przekazywane z odpowiednim wyprzedzeniem przez Służbę Bezpieczeństwa, materiały i informacje do wykorzystania w ramach komisji wspólnej i w rozmowach z przedstawicielami Watykanu oraz w rozmowach z biskupami. Ponadto należy w pełni wykorzystać do działań neutralizujących rozmowy operacyjne z biskupami, bardziej wpływowymi księżmi i działaczami katolickimi.

Dla zapewnienia skuteczności naszych działań niezbędne jest maksymalne wykorzystanie posiadanego przez jednostki operacyjne resortu potencjału agenturalnego. Tajnych współpracowników i kontakty operacyjne należy wykorzystać dla zapewnienia wyprzedzających informacji i do przedsięwzięć neutralizujących negatywne zamierzenia lub działania Kościoła i innych środowisk stanowiących przedmiot zainteresowania SB i MO. Wskazane jest wytypowanie i odpowiednie zadaniowanie agentury mającej dotarcie do ośrodków decyzyjnych i hierarchicznych Kościoła oraz grup antysocjalistycznych, i rezydentur wywiadowczych. Koniecznym staje się wprowadzenie odpowiednio wpływowych jednostek do kościelnych komitetów organizacyjnych, by w odpowiednim czasie oddziaływać na decyzje i zamierzenia hierarchii, neutralizować inicjatywy politycznie. W szerokim zakresie należy wykorzystać kontakty operacyjne i tajnych współpracowników do kontrolowania sytuacji wśród duchowieństwa, w środowiskach naukowych, artystycznych i innych.

Zabezpieczenie uroczystości z udziałem papieża będzie prowadzone według następującej zasady:

- funkcjonariusze mundurowi zabezpieczają obrzeża zgromadzeń i szlaki komunikacyjne;
- funkcjonariusze niemundurowi działać będą na całym obszarze uroczystości.

Natomiast w rejonach wyznaczonych dla zorganizowanych grup pielgrzymkowych funkcje porządkowe zapewnia kościelna służba porządkowa.

Przygotowanie jednostek MO do wykonania zadań związanych z pobytem papieża w Polsce, powinno przede wszystkim uwzględniać: działania operacyjno-rozpoznawcze, profilaktyczno-neutralizujące i prewencyjno-porządkowe. Chodzi tu przede wszystkim o:

- pogłębienie rozpoznania zamierzeń środowisk i grup przestępczych /złodziei, włamywaczy, oszustów, przemytników i przestępców dewizowych/;
- prowadzenie rozmów profilaktycznych z elementami kryminalnymi, a w koniecznych przypadkach prewencyjne zatrzymanie lub izolacja osób mogących stanowić zagrożenie dla porządku publicznego /chorzy psychicznie/;
- operacyjne zabezpieczenie zakładów poligraficznych, zaostrezenie nadzoru nad magazynami broni i materiałów wybuchowych, składnicami środków chemicznych i łatwopalnych.

W ramach działań prewencyjno-porządkowych zakładamy, że organizacja służby MO będzie oparta na systemie koncentrycznych pierścieni bezpieczeństwa. Do zadań tej służby będzie należało:

- ograniczenie napływu do miast pojazdów mechanicznych poprzez:
 - zatrzymanie ich na parkingach poza granicami miast;
 - wprowadzenie ścisłego systemu przepustek dla pojazdów w pierścieniu przylegającym bezpośrednio do miejsca uroczystości;
- ograniczenie do niezbędnego minimum udziału funkcjonariuszy mundurowych MO w ochronie porządku w miejscach uroczystości kościelnych;
- podjęcie, w przypadku naruszenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, działań rozpraszających zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz ustalonymi zasadami taktyki działania pododdziałów zwartych MO.

Generalne dyspozycje dotyczące operacji krypt. "Lato-79" przekazano Towarzyszom Komendantom w następujących dokumentach:

- "Zasady działań na wypadek nadzwyczajnych wydarzeń lub poważnego zagrożenia porządku i bezpieczeństwa publicznego z dnia 2.V.br.;
- oraz "Wytyczne Dyrektora Departamentu IV MSW dla Wydziałów IV KWMO w związku z wizytą papieża Jana Pawła II w Polsce" z dnia 19.IV.br.

Wskazówki i zalecenia zawarte w tych dokumentach powinny być precyzyjnie dostosowane przez Towarzyszy Komendantów do specyfiki terenu Waszych województw. Nie możemy bowiem dopuścić do tego, by rozwój sytuacji w jakimkolwiek kierunku był dla nas zaskoczeniem.

Na czas pobytu papieża w Polsce, do Komend Wojewódzkich, na których terenie odbywać się będą uroczystości, zostaną skierowane dodatkowe siły i środki. Przewiduje się skierowanie: do KSMO Warszawa - ok. 13 tys. funkcjonariuszy mundurowych MO; do KWMO Poznań - ok. 7 tys.; do KWMO Częstochowa - ok. 9 tys.; do KWMO Kraków - ok. 11 tys.; do KWMO Bielsko-Biała - ok. 5 tys.; do KWMO Nowy Sącz - ok. 3 tys. funkcjonariuszy. W liczbach tych mieszczą się siły ZOMO i NOMO przydzielone z innych KWMO, szkół MO ze Szczytna, Słupska, Piły i Piaseczna oraz kursanci wojewódzkich ośrodków szkolenia MO. Ponadto do wzmocnienia wymienionych KWMO zostaną delegowani pracownicy wydziałów: prewencji, kryminalistyki i dochodzeniowo-śledczego oraz wydziałów: kryminalnego i do walki z przestępczością gospodarczą wraz z agenturą.

Grupy nieumundurowanych funkcjonariuszy, uczestniczące w fizycznym zabezpieczeniu zgromadzeń, zwrócą szczególną uwagę na wszelkie fakty wywołujące zamieszanie, psychozę, a także na sytuacje i zachowania, które wskazują na dążenie do wywołania prowokacji. Dla tych grup funkcjonariuszy należy opracować efektywne systemy utrzymywania łączności z jednostkami dowodzenia, by ułatwić podejmowanie właściwych decyzji i kontrakcji.

Niezależnie od tego, na ile ze względu na bezpieczeństwo i porządek uda się nam zoptymalizować frekwencję, będziemy mieli do czynienia z dużymi zgromadzeniami w kilku miejscach w kraju i zarówno ze zorganizowanym jak i żywiołowym przemieszczaniem się dużych mas ludności.

Powyższe względy dyktują konieczność przygotowania sił odwodowych, pozostających w dyspozycji centralnej. W skład sił odwodowych wejdą: część rezerw osobowych resortu /ok. 3.500 funkcjonariuszy/, wydzielone grupy z Nadwśląńskich Jednostek Wojskowych MSW /ok. 1.800 żołnierzy/, z WOP /ok. 1.900 żołnierzy/ oraz jednostki interwencyjne i szkoły Straży Pożarnych.

Na czas trwania uroczystości zostaną powołane i skierowane do Komend Wojewódzkich MO grupy doradców, złożone z doświadczonych oficerów MSW, którzy udzielą pomocy w organizacji kierowania i dowodzenia oraz w realizacji przedsięwzięć operacyjnych i dochodzeniowych.

Przed wizytą, jednostki prewencji i ruchu drogowego powinny wzmocnić działania prewencyjno-porządkowe, służące umocnieniu ładu i dyscypliny społecznej. Wymaga to nasilenia patroli na drogach, w miastach, na dworcach kolejowych, PKS i lotniczych oraz w innych miejscach użyteczności publicznej. Działanie MO ma być formą wywierania presji w celu wzmocnienia dyscypliny społecznej przez fakt obecności funkcjonariuszy. Tylko w koniecznych przypadkach stosować przymus fizyczny. W tym okresie należy zwracać uwagę na stan zabezpieczenia obiektów i urządzeń, które mogą być wykorzystane do akcji prowokacyjno-politycznych lub kryminalnych.

Szczególnie ważnym ogniwem w systemie zabezpieczenia wizyty jest ochrona osobista papeża. Jak już zaznaczyłem - Polska jest krajem bezpiecznym, ale w specyficznej sytuacji, jaką stwarza wizyta

papieża w Polsce, nie można wykluczyć zaistnienia nie dających się przewidzieć żywiołowych reakcji tłumu lub prowokacji mających na celu skompromitowanie Polski w opinii światowej i wywołanie niekorzystnych politycznie reakcji społeczeństwa.

Ochrona osobista papieża jest zadaniem trudnym, złożonym i odpowiedzialnym. Większość czasu papież przebywał będzie w otoczeniu hierarchii i duchowieństwa, w dużych zgromadzeniach religijnych. Stąd nietypowość funkcji, jakie mają do spełnienia wyspecjalizowane jednostki i grupy ochrony. Zadania związane z ochroną osobistą papieża powinny uwzględniać zabezpieczenie jego osoby przed naporem tłumów. Należy również stwarzać takie warunki, które unemożliwią dostęp do papieża ludziom nieodpowiedzialnym. System organizacji zabezpieczenia osoby papieża winien unemożliwiać niekontrolowany przekaz na jego ręce lub osobom mu towarzyszącym, pakietów, listów itp. Chodzi o zabezpieczenie przed ewentualnymi działaniami prowokacyjno-terrorystycznymi. W tej mierze nasze grupy, zapewniające osobistą ochronę papieża, winny ściśle współdziałać z ochroną watykańską. Ponadto system ochrony osobistej papieża powinien spełnić jeszcze jedną funkcję, a mianowicie spowodować ograniczenie do minimum możliwość bezpośredniego przekazywania papieżowi korespondencji, petycji, upominków itp.

Dla sprawnego przebiegu akcji związanej z pobytem papieża w Polsce, nie mniej ważnym jest zagadnienie zorganizowania zaplecza gospodarczego i materiałowo-technicznego dla sił zaangażowanych w bezpośrednie fizyczne zabezpieczenie planowanych imprez. Zagadnienie to obejmuje m.in. przygotowanie w sumie ponad 62 tys. kwater, do czego potrzebne będzie m.in. 275 namiotów i 32 tys. kompletów wyposażenia pościelowego. Potrzebne też będzie zorganizowanie całodziennego lub częściowego wyżywienia w naturze dla ok. 70 tys. funkcjonariuszy MO i ok. 55 tys. członków ORMO - w tym celu wykorzystać trzeba będzie m.in. 310 kuchni polowych. Podane ilości kwater i osób żywnych nie obejmują sił własnych 6 Komend Wojewódzkich, na których terenie przebywał będzie papież, gdyż jednostki te bazę noclegową i wyżywienie zor-

ganizują we własnym zakresie. Do zorganizowania zaplecza transportowego całej akcji zaangażowanych zostanie w sumie 2320 pojazdów samochodowych różnych typów.

Przedstawione dane nie obejmują rozmiarów pomocy MON, zarówno w zakresie organizacji zakwaterowania, wyżywienia jak i wzmocnienia sił resortu spraw wewnętrznych transportem kołowym i powietrznym /śmigłowce/. Ponadto MON przydzielili do dyspozycji MSW 6 opancerzonych transporterów przeznaczonych do działań antyterrorystycznych.

Ze względu na rozległość zadań związanych z właściwym zabezpieczeniem operacji krypt. "Lato-79". Kierownictwo Sztabu i jego członkowie /w tym szczególnie kierownicy działów/, nawiązali - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie porozumieniami - bezpośrednią współpracę z Prokuraturą Generalną i Ministerstwem Sprawiedliwości, a także Urzędem ds. Wyznań oraz innymi resortami, włączanymi do realizacji zadań związanych z wizytą papieża w Polsce. Niezależnie od tego, Sztab jako całość i jego poszczególne działy opracowały szereg dokumentów przeznaczonych na zewnątrz resortu i na jego wewnętrzne potrzeby.

Pismem do Ministra Zdrowia Sztab wystąpił o: wstrzymanie w całym kraju, w okresie od 15.V.1979 r. przepustek i zwolnień osobom psychicznie i nerwowo chorym, przebywającym na leczeniu w zamkniętych zakładach leczniczych oraz udzielenie pomocy lekarsko-medycznej i objęcie wzmocnionym nadzorem sanitarnym zakładów zbiorowego żywienia i zakwaterowania w rejonach uroczystości.

Do Ministra Oświaty i Wychowania Sztab wystąpił w sprawie: poszerzenia bazy miejsc w państwowych pogotowiskach opiekuńczych, utworzenia zastępczych punktów pogotowia i nawiązania bieżącej współpracy z milicyjnymi izbami dziecka, a także wstrzymania na terenie całego kraju przepustek i zwolnień w okresie od 15.V. do 15.VI.br. i zapewnienia wzmocnionego nadzoru nad młodzieżą przebywającą w placówkach opiekuńczych i wychowawczych.

Za pośrednictwem Urzędu ds. Wyznań, Sztab przekazał Episkopatowi: zasady funkcjonowania kościelnych służb porządkowych oraz systemów przepustkowych i znakowania osób, a także pojazdów w czasie uroczystości.

Do sprawnego sterowania całokształtem procesu dowodzenia siłami i środkami uruchomionymi w akcji "Lato-79" istnieje potrzeba zorganizowania wielopłaszczyznowego zabezpieczenia informacyjnego. Jednostki organizacyjne resortu spraw wewnętrznych, uczestniczące w zabezpieczeniu wizyty papieża w Polsce powinny zorganizować system szybkiego przekazywania informacji, uzyskiwanych zgodnie ze swoim zakresem zainteresowań. Informacje powinny zawierać zwięźle przedstawienie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz wydarzeń, związanych z przyjazdem Jana Pawła II.

W okresie przygotowawczym i w czasie samego pobytu papieża, w resorcie spraw wewnętrznych obowiązywać będą trzy formy przekazu informacji: okresowa, sytuacyjna i meldunek o konkretnym wydarzeniu. Informacje okresowe i sytuacyjne winny zawierać ocenę sytuacji polityczno-operacyjnej w środowiskach kontrolowanych przez poszczególne jednostki resortu spraw wewnętrznych. Natomiast meldunkami w trybie natychmiastowym, mają być przekazywane wiadomości o wydarzeniach lub zamiarach, mogących spowodować bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Dyspozycją tą obejmujemy np. akty terroru, sabotażu, przerwy w pracy, kolportaż ulotek antypaństwowych itp. Zasady pracy informacyjnej w operacji "Lato-79" zostały ujęte w załączniku do Wytocznych Kierownictwa Sztabu MSW z dnia 21. IV. br.

Przypominam, że informacje i meldunki, przekazywane do Dyżurnego Operacyjnego Ministra powinny być sprawdzone, syntetyczne i ścisłe. Za ich treść oraz terminowe nadsyłanie odpowiedzialne jest kierownictwo służbowe jednostek.

IV. Zasady organizacyjne

W celu skoordynowania całokształtu działań naszego resortu, związanych z zabezpieczeniem wizyty papieża w Polsce, Minister Spraw Wewnętrznych - Zarządzeniem nr 0011/79 z dnia 15 marca 1979 r. powołał sztab do kierowania operacją kryptonim "Lato-79", zobowiązując Komendantów Wojewódzkich MO województw, na których terenie przewidywany jest pobyt papieża do powołania analogicznych sztabów wojewódzkich.

Zarządzenie Ministra zobligowało Kierowników poszczególnych działów, wchodzących w skład sztabu, do opracowania konkretnych planów realizacji zadań na powierzonych im odcinkach i przydzielenia wszystkim jednostkom organizacyjnym resortu zadań zgodnych z ich zakresami prac.

Kierunkowe plany poszczególnych działów wyznaczyły Komendantom Wojewódzkim, na których terenie odbędą się uroczystości, szczególne zadania organizacyjne, których realizacja w chwili obecnej, powinna być już znacznie zaawansowana i przystosowana do specyfiki terenu. Województwom tym, wszystkie jednostki MSW udzielą niezbędnej pomocy w zakresie przewidzianym w planie centralnym.

Na czas trwania uroczystości zostaną powołane i skierowane do komend wojewódzkich MO grupy doradców, złożone z doświadczonych oficerów MSW, którzy udzielą pomocy w organizacji kierowania i dowodzenia oraz w realizacji przedsięwzięć operacyjnych i dochodzeniowych.

Religijno-polityczny charakter wizyty papieża w Polsce powoduje, że rolę wiodącą w organizowaniu pracy operacyjnej będzie spełniał Departament IV. Dyktuje to potrzebę precyzyjnego ustalenia kierunków współdziałania innych jednostek naszego resortu z Departamentem IV MSW oraz włączenia ich sił i środków operacyjnych do realizacji ogólnego planu zabezpieczenia wizyty papieża w Polsce.

Podobnie w odniesieniu do poszczególnych uroczystości odbywających się w różnych województwach, wiodącą rolę będą spełniały Wydziały IV Komend Wojewódzkich MO, na których terenie odbywać się będą uroczystości.

Województwa organizujące bezpośrednie zabezpieczenie uroczystości z udziałem papieża, w dniu 22.V.br. zorganizują z udziałem Komendantów i Zastępców Komendantów d/s Służby Bezpieczeństwa z województw współdziałających, specjalne narady podsumowujące ostatni etap przygotowań do wizyty Jana Pawła II. W naradach tych wezmą udział członkowie Sztabu MSW, dokonując oceny stanu przygotowań i przekazując ostatnie dyrektywy na kolejny etap akcji "Lato-79".

Pozostałe województwa, które nie uczestniczą w bezpośrednim zabezpieczeniu pobytu papieża, zobowiązane zostały do współdziałania i świadczenia siłami i środkami, osobowymi źródłami informacji a także działaniami wspierającymi mającymi m.in. na celu ograniczenie frekwencji.

Aktualnie jednostki prewencji i ruchu drogowego wzmożły już działania prewencyjno-porządkowe, służące umocnieniu ładu i dyscypliny społecznej poprzez nasilenie patroli na drogach, w miastach, na dworcach kolejowych, PKS i lotniczych oraz w innych miejscach użyteczności publicznej. Działania te mają służyć wywieraniu presji w celu wzmocnienia dyscypliny społecznej przez fakt obecności funkcjonariuszy. Przypominam jednak, że tylko w koniecznych przypadkach można stosować przymus fizyczny. Funkcjonariusze uczestniczący zarówno w działaniach poprzedzających wizytę papieża jak i podczas jej trwania, zgodnie z Zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych nr 0011/79 z dnia 15 marca br. wykonują wszystkie zadania nie posiadając broni palnej.

Obecnie należy już przystąpić do aktywnego zabezpieczania obiektów i urządzeń, które mogą być wykorzystane do przygotowywania lub przeprowadzania akcji prowokacyjno-politycznych i kryminalnych.

Wiele problemów związanych z naszymi działaniami wymagać będzie współdziałania z instancjami partyjnymi i innymi resortami. Do instancji partyjnych i organów administracji państwowej należy przekazywać bieżące oceny sytuacji i powstających zagrożeń.

Niezbędne jest również ściśle współdziałanie jednostek MSW i KWMO z innymi resortami i ogniwami władz terenowych. Współdziałaniem i uzgodnieniami winny być objęte kwestie: organizacji tranzytu na szlakach przebiegających przez miejscowości, w których będą regionalne spotkania papieża z wiernymi; zabezpieczenie lądowisk dla helikopterów oddanych do dyspozycji papieża i osób mu towarzyszących; usytuowanie sanitariatów i punktów handlowych na obrzeżach miejsc zgromadzeń; zapewnienie porządku i ładu na dworcach, lotniskach.

Jak podkreślił Towarzysz Minister - polityczna waga zadań, jakie stoją przed naszym resortem, wymagać będzie szczególnej mobilizacji i zaangażowania wszystkich jednostek MSW, uczestniczących w zabezpieczeniu pobytu papieża w Polsce. Musimy mieć na uwadze, że od jakości naszych działań zależą możliwości i rozmiary zdyskontowania wizyty papieża na korzyść PRL.